

شناسه‌ی درس

اتاق کودک - جلسه‌ی ۹۶

عنوان درس	قدرت‌مدار (۱۴) عصر فشفشه	تاریخ برگزاری	۹ بهمن ۱۳۹۵	سطح تدریس	کلاس دوم، سوم، چهارم و پنجم
ابزار کمک آموزشی - انیمیشن حشرات کوچک؛ دره‌ی مورچه‌های گمشده					
<p>قدرت توان تحمیل اراده بر دیگری است. قدرت در یک پدیده زمانی از جامعیت برخوردار است که هیچ دشمنی نتواند به آن سنگ اندازی کند. در آیه‌ی ۶۰ سوره‌ی انفال، خداوند می‌فرماید: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ...»؛ در این آیه خداوند امر می‌کند در برابر دشمن توان و استطاعت خود را در حدی بالا ببرید که دشمن نتواند دست به اقدامی بزند. مفهوم قرآنی ترهیبون در حوزه‌ی استراتژیکی به معنای بازدارندگی است. توان بازدارندگی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اساسی قدرت، اصل استراتژیکی است که کودک باید با آن آشنا شود. بازدارندگی دو مرحله دارد:</p> <p>۱- دشمن را از حمله باز می‌دارد. ۲- و یا پس از حمله‌ی او، او را از رسیدن به اهدافش باز می‌دارد.</p> <p>اما پرسش اساسی این است که: بازدارندگی چگونه محقق خواهد شد؟ باتوجه به این‌که بازدارندگی در هر عصر متفاوت است، در عصر کنونی چه عواملی بازدارنده هستند؟</p> <p>بازدارندگی در ابعاد گوناگون نظامی، اقتصادی، فرهنگی و ... تعریف می‌گردد؛ اما ساده‌فهم‌ترین سطح آن، سطح نظامی بازدارندگی است. لذا برای آموزش مفهوم بازدارندگی به کودکان از سطح نظامی تدریس آغاز می‌شود. یکی از عوامل اصلی در بازدارندگی نظامی، در عصر کنونی، داشتن سیستم موشکی بالستیک است. برای آموزش این مفهوم به کودکان، فیلم سینمایی کودک «حشرات کوچک»، در نظر گرفته شده است. این فیلم زندگی یک کفشدوزک کوچک است که ناخواسته با موریانه‌ها همراه می‌شود و در جنگ دفاعی آن‌ها با مورچه‌های سرخ متجاوز، به‌عنوان مستشار کمک می‌کند.</p>					

خلاصه جلسه
(صرفاً برای آگاهی مدرسان گرامی)

طرح سخن

• هدف درس

- ۱- بالا بردن سواد دفاعی-امنیتی در مسأله‌ی توان بازدارندگی؛ در این مرحله با تعریف بازدارندگی به عنوان توانی که مانع حمله‌ی دشمن است و اجازه‌ی رسیدن دشمن به اهدافش را نمی‌دهد، کودک نسبت به اهمیت اصل بازدارندگی آگاه می‌گردد. برای رسیدن به این هدف به بررسی موازنه‌ی نظامی میان ارتش موربانه‌ها و مورچه‌های سرخ، پرداخته می‌شود.
- ۲- تبیین مفهوم مستشاری؛ با بررسی روند صیروت کفشدوزک کوچک، به عنوان استراتژیست کوچک، در فیلم و تبدیل شدن او به مستشار، کودک می‌آموزد که چگونه یک استراتژیست کوچک عمل مستشاری را انجام می‌دهد.
- ۳- افزوده شدن به سواد زیست‌شناسی؛ این فیلم با به تصویر کشیدن زندگی حشرات کوچک، به سواد حشره‌شناسی کودکان می‌افزاید.

• مراحل تدریس

- ۱- تبیین مفهوم بازدارندگی به این ترتیب که برای کودک روشن شود یک قدرت مقتدر به دشمن خود اجازه نمی‌دهد که او را تهدید کند؛ و اگر در شرایط جنگ با دشمن قرار گرفت اجازه نمی‌دهد که دشمن به اهداف خود برسد.
- ۲- نمایش انیمیشن؛ در حین نمایش انیمیشن نکات مربوط به اصل بازدارندگی و چگونگی عمل مستشاری توسط کفشدوزک به کودک یادآوری می‌شود.
- ۳- بررسی نکات اصلی درس:
  - الف) اشاره به بخش‌های اصلی ماجرا و بررسی موازنه‌ی نظامی در میان ارتش موربانه‌ها و مورچه‌های سرخ با کمک تصاویر مربوطه.
  - ب) اشاره به نحوه‌ی عملکرد کفشدوزک در کنار فرماندهی موربانه‌ها با کمک تصاویر انیمیشن، جهت بررسی عمل مستشاری.
- ۴- تمرین و پرسش و پاسخ به روش جدال احسن؛ در این مرحله گزاره‌ی عصری بودن اصل بازدارندگی و اهمیت توجه به آن برای حفظ اقتدار و داشتن قدرت مؤثر، با همراهی کودکان، بررسی می‌شود.

- ۱- کفشدوزک از خانواده دور شد و مورد هجوم و تمسخر مگس‌ها واقع گردید و یک بال خود را از دست داد.
- ۲- او که آواره بود، ناخواسته با موربانه‌ها (مورچه‌های سیاه) که قندها را می‌برند، همراه شد.
- ۳- هنگام رویارویی با مارمولک، او توانست با فریب صدا، مارمولک را فراری دهد. این موجب دوستی موربانه‌ها با او شد.
- * از این زمان به بعد کفشدوزک به عنوان مستشار در تمام لحظات در کنار فرمانده موربانه‌ها بود.
- ۴- قند برای ملکه‌ی موربانه‌ها، ماده‌ی حیاتی است. مورچه‌های سرخ شرور، حمله کردند تا این ماده‌ی حیاتی را برابند.
- ۵- لشکر مورچه‌های سرخ حمله کردند: در برابر تجاوز باید مقاومت کرد. کفشدوزک در این دفاع با موربانه‌ها شریک شد.
- ۶- توازن نظامی در میان دو لشکر برقرار نبود: ارتش مورچه‌های سرخ سلاح‌های تهاجمی کارآمدی داشت که هر کدام قلعه را ویران می‌کردند. اما سلاح‌های دفاعی موربانه‌ها کم اثر بود.
- ۷- سلاح‌های ارتش مورچه‌های سرخ، شامل خلال دندان چوبی (نیزه)، ساچمه‌های فلزی (توپ)، گلوله‌های تیغ (که با کمان پرتاب می‌شدند)، خوشه‌ی کاج (برای شکستن در قلعه) و حشره‌کش بود. در مقابل سلاح‌های دفاعی ارتش موربانه‌ها شامل گوش‌پاک‌کن، قرص آسپرین، کیسول، نمک (پاشیدن نمک با نمک‌پاش) و نهایتاً سلاح استراتژیک فشفشه بود.
- ۸- دانشمند موربانه‌ها، فشفشه‌ها را با یک کبریت به آن‌ها داد. فشفشه‌ها به‌عنوان عامل برتری استراتژیک، نقش عامل بازدارنده را داشتند.
- ۹- در میانه‌ی جنگ، کمبود کبریت، مشکل اساسی را بوجود آورد. کفشدوزک سوار بر یک اسکناس پرواز کرد و کبریت را آورد. او در مسیر یافتن کبریت توانست بال‌های آسیب‌دیده‌ی خود را ترمیم کند و کبریت را با پرواز کردن به کمک بال‌های خود به قلعه‌ی موربانه‌ها بیاورد.
- * کفشدوزک منتظر بود تا بال کنده شده‌اش دوباره شکل بگیرد و بزرگ شود، تا بتواند پرواز کند. این مسأله کنایه از بلوغ و رشد توانمندی عقلی است.
- ۱۰- او در مسیر حمل کبریت، با خرمگس‌ها برخورد کرد و آن‌ها را تنبیه نمود. آن‌ها را به دنبال خود کشید و در محل آمد و شد اتومبیل‌ها، خرمگس‌ها را به چراغ ماشین ژیان کوبید.
- ۱۱- در این انیمیشن با دو گروه از دشمنان، در دو سطح برخورد صورت گرفت:
  - الف) دشمنان اجتماعی (خرمگس‌ها)؛ که با اقدامات انتظامی باید تنبیه می‌شدند.
  - ب) دشمنان خارجی (مورچه‌های سرخ)؛ که با اقدامات نظامی باید تنبیه می‌شدند.
- * لذا بازدارندگی در دو سطح با عمل کفشدوزک صورت گرفت؛ او توانست کفشدوزک دیگری را از چنگ خرمگس‌ها برهانند؛ و توانست موربانه‌ها را در جنگ با مورچه‌های سرخ پیروز کند.
- ۱۲- پیمان استراتژیک کفشدوزک و موربانه‌ها موجب پیروزی شد. پس از جنگ نیز قلعه را بازسازی کردند.
- ۱۳- در بررسی عصری بودن توان بازدارندگی، آیا عصر گفتگوی موربانه‌ها و مورچه‌های سرخ بود؟ آیا گفتگو نتیجه داشت؟ عصر کفشدوزک عصر توانمندی در برابر خرمگس‌ها، و عصر اقتدار در برابر مورچه‌های سرخ بود. یعنی عصر فشفشه بود.